

PEKKA KAUTOVAARAN VALOKUVIA: ”AKSELI JA HILI”

Kesänäyttely Kulttuurikeskus Poleenin Kellariteatteri Moreenissa 27.6.-9.8.2025

Kulttuurikeskus Poleenissa nähdään tänä kesänä edesmenneen pieksämäkeläisen valokuvaajan ja historian lehtorin Pekka Kautovaaran (1945-2010) valokuvia. Hän kuvasi paljon maaseudun unohtumassa olevaa elämänmuotoa, etenkin käsityöperinteitä, mistä syntyi kirja 'Kädentaidot' (1984) sekä sen uudistettu versio 'Kättentöitä' (2002). Hänen muita teoksiaan ovat Haapakosken ja muunkin Suomen rautaruukeista kertova 'Ruukin töissä' (1986) ja kaksi Pieksämäki-aiheista kuvateosta (1979 ja 1989). Lisäksi Pekka toimi vetäjänä lähes kahdenkymmenen kyläkirjan syntyprosessissa, pääosin Pieksämäen seudulla. Pekka toimitti myös muun muassa kaksi kokoomateosta isänsä Tapio Kautovaaran kirjoittamista Varkauden historiasta kertovista lehtiartikkeleista sekä Pieksämäen yhteiskoulun ja lukion 90-vuotishistoriikin. Pekka peri kiinnostuksen perinnekulttuuriin isältään jo lapsena ja jatkoi myös valokuvaamista isänsä jalanjäljissä. Heillä molemmilla oli tapana kuvata ja haastatella käsityöperinteen osaajia oikeissa työympäristöissään ja kodeissaan: työverstaissa, pajoissa, pelloilla, metsissä ja saunan lauteilla.

Pekan syntymästä tulee tänä vuonna kuluneeksi 80 vuotta ja kuolemasta 15 vuotta.

Akseli ja Hili (Akseli Manninen 1904-1986 ja Hilma Manninen 1915-1999) olivat vanajalainen pariskunta Pieksämäen entisestä maalaiskunnasta. Pekka tutustui heihin 1970-luvun lopussa, kun alkoi kuvata perinteisiä käsitöiden taitajia Savon alueella, ja kuvasikin heitä usean vuoden ajan. Kulttuurikeskus Poleenin Kellariteatteri Moreenissa esillä olevassa näyttelyssä halutaan tuoda esiin Akselin ja Hilin elämäntapaa vanhalla maatilalla tunnelmallisessa miljöössä, monipuolisia ja jokapäiväisiä kädentaitoja sekä arkista puuhastelua. Kuvat on aina otettu aidoissa tilanteissa, eikä niitä ole lavastettu, ja niitä on esillä myös Pekan käsityöperinnekirjoissa. Kuvista huokuu lämmin ja aito tunnelma, mikä kertoo kuvattavien ja kuvaajan hyvästä suhteesta. Entinen postimies Akseli ja Hili olivat vieraanvaraisia, hyväntahtoisia ja huumorintajuisia savolaisia ihmisiä. Näyttely on kunnianosoitus Akselin ja Hilin elämäntyölle ja samalla katoavan kansanperinteen säilyttämiselle.

Näyttelyn järjestää Pekan tytär, kulttuurituottaja Anna-Kaisa Kautovaara ja Pekan leski Kaija Kautovaara. Anna-Kaisa työskentelee tällä hetkellä Suomen Kulttuurirahaston Etelä-Savon rahaston työskentelyapurahalla, jonka hän sai Pekan valokuvien digitoimiseen, arkistointiin ja näyttelyn järjestämiseen. Näyttelyyn on saatu apurahaa Pieksämäen kulttuuritoimelta. Valokuvien digitointiin, kuvakäsittelyyn ja arkistointiin on saatu opastusta ja apua Mikkelin valokuvakeskuksen taiteelliselta johtajalta Olli Saviolta ja Vapriikin kuva-arkiston henkilökunnalta sekä Valokuvataiteen museolla erikoistutkijana työskennelleeltä Jukka Kukkoselta.

Näyttely avoinna:

27.6.-9.8.2025

MA – TO klo 8-18

PE klo 8-17

LA klo 9-14

SU suljettu

Vapaa pääsy, tervetuloa!

Kulttuurikeskus Poleeni

Savontie 13
76100 Pieksämäki

www.poleeni.fi

www.facebook.com/KulttuurikeskusPoleeni/

www.instagram.com/kulttuurikeskus_poleeni/

www.instagram.com/pekkakautovaara.photography/

Näyttelyn juliste: Laura Annala-Piilman